

Verktyg för riskanalys

Riskbarometer

Riskbarometer principer för engångsinsättningar

Riskbarometer principer för löpande insättningar

Analysstöd av principer för riskaversion

Historiska riskexempel

Viktig kunskap

Investerum

Riskklas: Färgkod		Typexempel
H Ö G R I S K	8	Innehav av spekulativ karaktär med stora prissvängningar Risken finns att förlora så mycket pengar att det blir oerhört svårt att återvinna investeringen på lång sikt. Möjligheten att uppnå mycket hög avkastning är som störst Standardavvikelse >32
	7	Innehav i regioner som präglas av instabilitet tex Östeuropafond Risken finns att förlora så mycket pengar att det blir mycket svårt att återvinna investeringen på lång sikt. Möjligheten att uppnå mycket hög avkastning är stor Standardavvikelse mellan 28 och 31,99
	6	Innehav i liten region eller smal bransch tex Sverigefond Risken finns att förlora så mycket pengar att det blir svårt att återvinna investeringen på lång sikt. Möjligheten finns att uppnå mycket hög avkastning Standardavvikelse mellan 24 och 27,99
M E D E L R I S K	5	Portfölj med innehav i mindre regioner tex Norden Riskklassen kan ge varaktiga värdeminskningar i portföljen Avkastningen förmodas kraftigt överstiga den globala tillväxten Standardavvikelse mellan 20 och 23,99
	4	Portfölj med innehav i större regioner tex Europa Riskklassen kan ibland ge varaktiga värdeminskningar i portföljen Avkastningen förmodas överstiga den globala tillväxten Standardavvikelse mellan 16 och 19,99
	3	Global portfölj Riskklassen kan undantagsvis ge varaktiga värdeminskningar i portföljen Avkastningen förmodas motsvara den globala tillväxten Standardavvikelse mellan 12 och 15,99
L Å G R I S K	2	Blandinvesteringar räntor / aktier Riskklassen kommer sannolikt ge tillfälliga värdeminskningar i portföljen Den förmodade avkastningen är liten Standardavvikelse mellan 8 och 11,99 SP -> 100% kapitalskydd, ingen garanterad kupong och längre löptid än ett år.
	1	Långa räntor - över ett år Riskklassen skulle kunna ge tillfälliga värdeminskningar i portföljen Den förmodade avkastningen är mycket liten Standardavvikelse mellan 4 och 7,99 SP-> 100% kapitalskydd, garanterad kupong och längre löptid än ett år
	0	Korta räntapapper - upp till ett år Risken att förlora pengar på grund av kurssvängningar är obetydlig Den förmodade avkastningen är obetydlig Standardavvikelse mellan 0 och 3,99 SP -> 100% kapitalskydd och kortare löptid än ett år

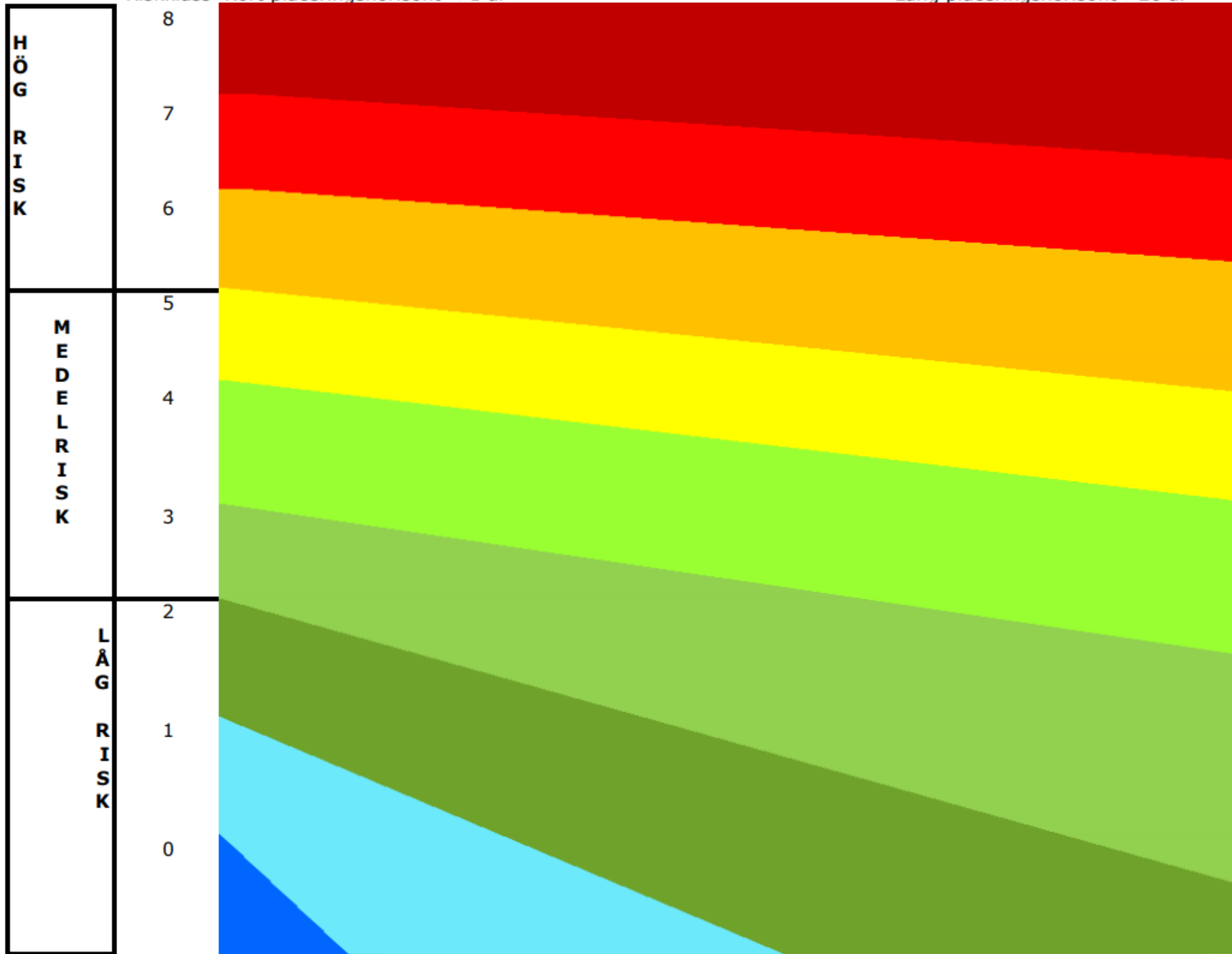
För andra strukturer, exempelvis Autocallables, görs antingen en intern bedömning från fall till fall eller så används emittentens bedömning av risken.

Riskklass Kort placeringshorisont < 1 år

Lång placeringshorisont >20 år*

RISKBAROMETER
ENGÅNGSINSÄTTNING

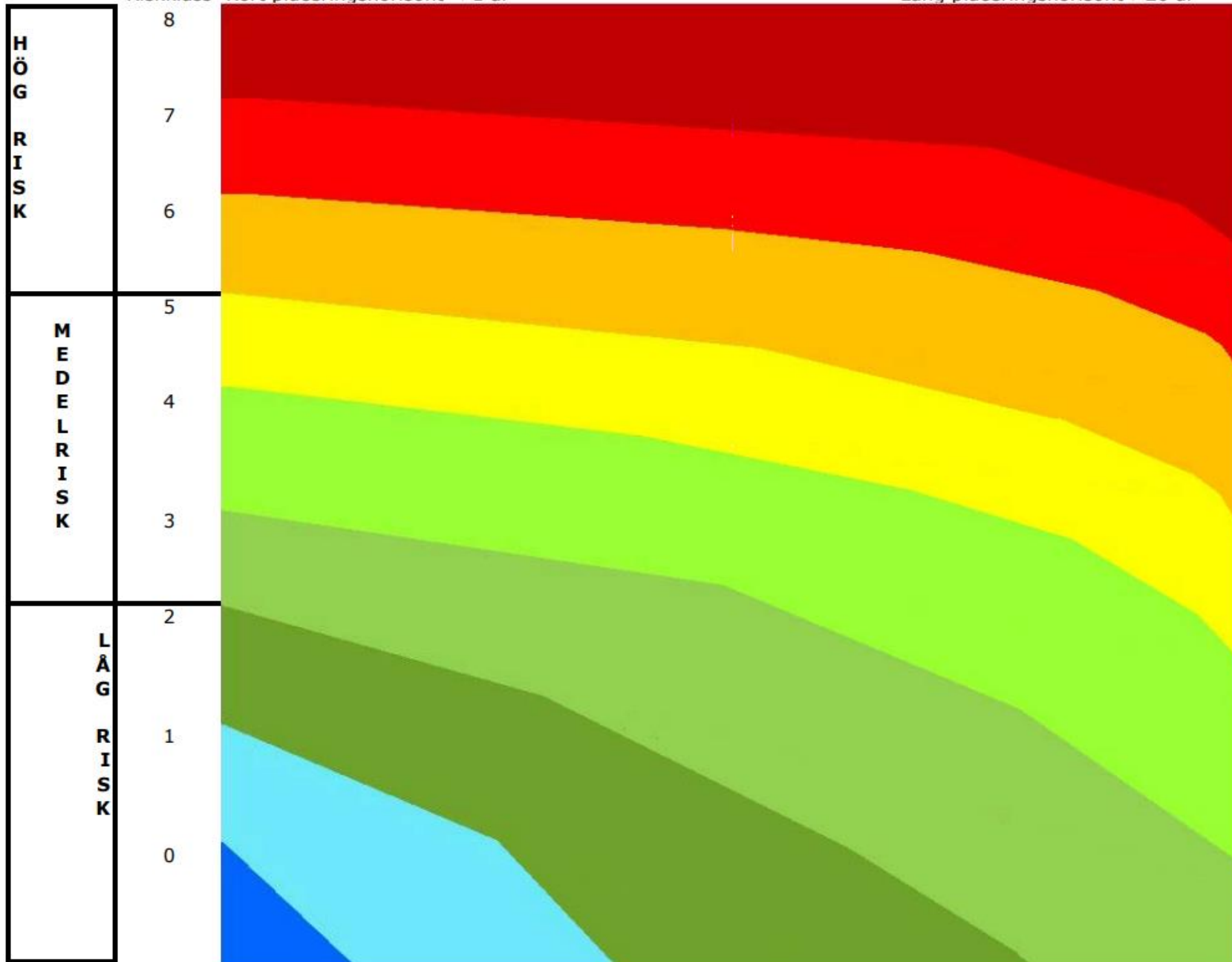
Placeringshorisonten avser att illustrera hur risken förändras över tid.

Riskklass Kort placeringshorisont < 1 år

Lång placeringshorisont >20 år*

RISKBAROMETER
LÖPANDE INSÄTTNINGAR

Placeringshorisonten avser att illustrera hur risken förändras över tid.

Riskmatris uppsida

Antal år

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1200%	1200%	261%	135%	90%	67%	53%	44%	38%	33%	29%	26%	24%	22%	20%	19%	17%	16%	15%	14%	14%
1150%	1150%	254%	132%	88%	66%	52%	43%	37%	32%	29%	26%	23%	21%	20%	18%	17%	16%	15%	14%	13%
1100%	1100%	246%	129%	86%	64%	51%	43%	36%	32%	28%	25%	23%	21%	19%	18%	17%	16%	15%	14%	13%
1050%	1050%	239%	126%	84%	63%	50%	42%	36%	31%	28%	25%	23%	21%	19%	18%	16%	15%	15%	14%	13%
1000%	1000%	232%	122%	82%	62%	49%	41%	35%	31%	27%	24%	22%	20%	19%	17%	16%	15%	14%	13%	13%
950%	950%	224%	119%	80%	60%	48%	40%	34%	30%	27%	24%	22%	20%	18%	17%	16%	15%	14%	13%	12%
900%	900%	216%	115%	78%	58%	47%	39%	33%	29%	26%	23%	21%	19%	18%	17%	15%	15%	14%	13%	12%
850%	850%	208%	112%	76%	57%	46%	38%	32%	28%	25%	23%	21%	19%	17%	16%	15%	14%	13%	13%	12%
800%	800%	200%	108%	73%	55%	44%	37%	32%	28%	25%	22%	20%	18%	17%	16%	15%	14%	13%	12%	12%
750%	750%	192%	104%	71%	53%	43%	36%	31%	27%	24%	21%	20%	18%	17%	15%	14%	13%	13%	12%	11%
700%	700%	183%	100%	68%	52%	41%	35%	30%	26%	23%	21%	19%	17%	16%	15%	14%	13%	12%	12%	11%
650%	650%	174%	96%	65%	50%	40%	33%	29%	25%	22%	20%	18%	17%	15%	14%	13%	13%	12%	11%	11%
600%	600%	165%	91%	63%	48%	38%	32%	28%	24%	21%	19%	18%	16%	15%	14%	13%	12%	11%	11%	10%
550%	550%	155%	87%	60%	45%	37%	31%	26%	23%	21%	19%	17%	15%	14%	13%	12%	12%	11%	10%	10%
500%	500%	145%	82%	57%	43%	35%	29%	25%	22%	20%	18%	16%	15%	14%	13%	12%	11%	10%	10%	9%
450%	450%	135%	77%	53%	41%	33%	28%	24%	21%	19%	17%	15%	14%	13%	12%	11%	11%	10%	9%	9%
400%	400%	124%	71%	50%	38%	31%	26%	22%	20%	17%	16%	14%	13%	12%	11%	11%	10%	9%	9%	8%
350%	350%	112%	65%	46%	35%	28%	24%	21%	18%	16%	15%	13%	12%	11%	11%	10%	9%	9%	8%	8%
300%	300%	100%	59%	41%	32%	26%	22%	19%	17%	15%	13%	12%	11%	10%	10%	9%	8%	8%	8%	7%
250%	250%	87%	52%	37%	28%	23%	20%	17%	15%	13%	12%	11%	10%	9%	9%	8%	8%	7%	7%	6%

	Aktie/aktieindex	Obligationer
1	-5% Indexrörelse varje vecka	-50% 20årig obligation där räntan går från 2% till 3,6%
2	-10% Indexrörelse varje vecka/månad	
3	-15% Indexrörelse varje månad/kvartal	Hedgefonder
4	-20% 9/11	-17% Max drawdown Zenith
5	-25% Tokyobörsen vid Fukushima	-100% Long Term Capital
6	-30% Oktoberkraschen USA 1987	
7	-35% Hongkongbörsen (Hang Seng 33) under 2011	Historisk förräntning
8	-40% Stockholmsbörsen 1998	13% Stockholmsbörsen 1990-2010
9	-45%	9% Villa köpt 1969 för 275000, såld idag för 12 MSEK
10	-50% Londonbörsen 2001	5% Genomsnittlig bankränta sedan 1980
11	-55% USAbörsen (S&P 500) 2007	
12	-60% Stockholmsbörsen 2007	
13	-65% Europaindex (Eurostoxx50) 2001	
14	-70% Stockholmsbörsen 2001	
15	-75% Tokyobörsen 1990 -> 2001	
16	-80% USAbörsen (Nasdaq) 2001	
17	-85% Fina Svenska Banker i Lehmankraschen	
18	-90% USAbörsen 1929	
19	-95% Ericsson 2001, Enron, Framfab	
20	-100% Optioner, Certifikat, Lotto, Roulette	

Aktie

Kunden behöver uppvisa riskmässig kännedom om att en aktie är en ägarandel i ett företag som, om företaget går dåligt, kan bli värdelös. Det skiljs mellan noterade och onoterade aktier. Noterade aktier kommer, i och med den dagliga noteringen, uppvisa synliga (ibland mycket stora) svängningar i kursen. Onoterade aktier kan vara mycket svårt sätta ett pris på och även sälja eller köpa – ibland omöjlig under perioder. Onoterade bolag omfattas inte heller av de regler för rapportering som börser ställer på sina bolag. Kunden behöver uppvisa kunskapsmässig kännedom om att aktier är en ägarandel i ett företag som ger rätt till utdelning och röst på stämma. Värdet på en aktie i ett företag bygger till störst del på företagets tillgångar, intjäning och rådande marknadsränta.

Bra frågor: Vad påverkar värdet av en aktie? Rätt svar: se ovan.

Hur mycket kan en aktie stiga eller sjunka? Rätt svar: hur långt är ett snöre?

Diskretionär förvaltning

Diskretionär förvaltning är en förvaltningsform där kunden överlåter den löpande förvaltningen av en portfölj till någon annan. Samtliga beslut om vilka värdepapper som köps och säljs samt när detta sker fattas av portföljförvaltaren. Kunden behöver uppvisa insikt om att det, precis som vid investering i en fond, inte går att påverka vilka värdepapper som ingår i portföljen.

Bra frågor: Kan kunden påverka beslut om vilka värdepapper som köps eller när? Rätt svar: Nej

Indexobligation

En indexobligation är den vanligaste formen av strukturerad produkt, dvs ett värdepapper som består av flera olika finansiella instrument. Den består av en obligation och en option med samma löptid. På slutdagen återbetalas obligationens nominella belopp plus vad optionen är värd. På samma sätt som med alla obligationer återfår endast det nominella beloppet på slutdagen om emittenten har pengar och kan betala. Kunden behöver uppvisa kunskapsmässig kännedom om hur en indexobligation är uppbyggd. Kunden behöver uppvisa riskmässig kännedom om att det föreligger en emittentrisk och att andrahandsmarknaden oftast är dålig.

Bra frågor: Hur är en indexobligation uppbyggd?

Värdepappersfonder

En juridisk person som investerar i olika typer av värdepapper. Den vanligast förekommande typen är indexfonder som investerar i aktier eller obligationer. Deras målsättning är att följa eller slå ett visst index exempelvis OMX30 (svenskt aktieindex), Citi Swedish GBI SEK (svenskt ränteindex).

En annan kategori är modellbaserade fonder som följer en matematisk modell. Hit hör många hedgefonder, deras målsättning är, förutom att leverera en så kallad absolut avkastning, också att slå ett visst index oftast ett ränteindex eller fast index. Fonder som sysslar med så kallad "äkta aktiv förvaltning" följer en strategi (exempelvis Value Investing) men egentligen inte ett index. Andra fonder såsom råvarufonder, fastighetsfonder eller liknande finns också.

Kunden behöver uppvisa kunskap om vilken typ av fond (se ovan) som skall investeras i.

Bra frågor: Kan kunden påverka beslut om vilka värdepapper som köps eller när? Rätt svar: Nej